

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 6 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER
szombaton és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
irodájában.

Ide küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ AKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VALLALAT.**

Fizetésrendezési javaslat.

Lapunk legutóbbi számában közöltünk egy fizetésrendezési javaslatot, beosztván a városi tisztikart, segéd- és kezelőszemélyzetet I—IX. fizető osztályba. Igyekeztünk azon, hogy a város összes tisztviselői, segéd- és kezelőszemélyzete, hajdu és rendőr legénysége, valamint az összes alkalmazottak részeseüljenek a fizetésemelés jótéteményében. Igaz, hogy itt-ott igen csekély az emelkedés, másutt pedig a múlt hibájának megjavítása nézőpontjából nagyobb emelkedést látunk, annyit azonban nyugodt lelkiismerettel mondhatunk, hogy részrehajlás nélkül, igazságosan, pénzügyi állapotunk szemeltartásával, másrészt a folyton nehezebb és nehezebb megélhetési viszonyok figyelembevételével állítottuk össze a javaslatot, arra is gondolva, hogy a nagyobb minősítést kívánó állásokat az eddiginél jobban javadalmazzuk.

Kivétel nélkül emelni javasoljuk a lakáspénzt, mert a mostani lakáspénz nagyon alacsony. Egyetlenegy tisztviselője és alkalmazottja sincs a városnak, aki mostani lakáspénzből állásának, igényeinek megfelelő lakást vehetne.

A működési pótlékokat beszüntetni javasoljuk és az eddig élvezett pótlékokat a törzsfizetésbe tudjuk be; természetesen ennek következtében a működési pótlékokat élvező tisztviselők fizetését ez alkalommal igen csekély mértékben emeltük. Javaslatunkban csakis a városház felügyelőjének javaslunk 400 koronát, egy közigazgatási gyakornoknak, ki mint tiszteletbeli jegyző, a szegényügyeket referálja 400 koronát, és a külsőségi végrehajtónak lótarásra az eddigi 1000 koronát.

Javaslatunk körülbelül megfelel az állami, illetve vármegyei tisztviselők részére kiutalt fizetéssel, de figyelembe vettük a nagyobb törvényhatósági városok tisztikarának fizetését is. A fizető osztályokat Győr sz. kir. város mintájára javasoljuk, mivel azonban a fizetésrendezéssel és emeléssel a korpótlékról szó sem lehet, az egyes fizetőosztályokban fokokat nem állapítottunk meg, ellenben utat nyitottunk a fokozatos előléptetéshez némely állásnál.

Alább bemutatjuk összehasonlító táblázatát a jelenlegi és a rendezés után leendő fizetésnek, egybevéve a törzsfizetést a lakáspénzzel és az egyesek által élvezett működési pótlékokkal, valamint bemutatjuk az ily módon létrejött különbözőzeti összeget.

Debreczen sz. kir. város 1907. évi költségeloirányzatában a tisztviselő, segéd- és kezelőszemélyzet, hajduk, rendőrök és az összes alkalmazottak fizetése és lakáspénze valamint egyévi drágasági pótlék fejében be van állítva 789,464 korona; a tervezett javaslat szerint az ily címen előálló összeg 846,530 koronát tenne ki, vagyis az összes emelkedés a rendezés után 57,066 koronával terhelné

meg a házipénztárt. Az emelkedés első pillanatra nagynak tűnik fel, de az alábbiak igen sokat enyhítenek az összeg súlyos voltán.

Városunk törvényhatósági bizottsági közgyűlése ugyanis az 1907. év első felére 34,967 koronát szavazott meg mindazon tisztviselőknek, segéd- és kezelőszemélyzetnek és a város összes alkalmazottainak, kiknek fizetése nem haladja túl a 2400 koronát. Valószínű, sőt bizonyos, hogy a szegényebb javadalmazású tisztviselők és egyéb személyzet az 1907. év második felére is kérni fogja ezen összeg megszavazását annál is inkább, mivel az előjelekből ítélve nincs reményünk arra nézve, hogy a megélhetés a jövőben könnyebb lesz. Ennek folytán évenként körülbelül 70,000 korona fogja ily címen terhelni költségvetéseinket anélkül, hogy gyökeresen segítve volna a mostani helyzetet. De nem szabad elfelednünk, hogy a magasabb állású és a jobb fizetésű tisztviselőt is épp oly kellemetlenül érinti a drágaság, mint a kisebb javadalmazásúakat.

A szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság azon véleményben volt, hogy a díjnokok számát le kell szállítani. Átnéztük több nagyobb város költségeloirányzatát és sehol sem találtunk annyi és oly gyarlón javadalmazott napidijas állást, mint nálunk. Ezen az állapoton változtatni kell, még pedig oly módon, hogy ne vegyen fel a város 1907-ben egy napidijast sem, az önként távozóknak helyét pedig ne töltsse be. Teljesen elég volna 50 díjnok alkalmazása tisztesebb fizetés mellett és akkor a felesleges 35 díjnoki állás megszüntetése révén fejenként 800 koronával számítva 28,000 koronát takarítunk meg.

Megszüntethető a két vásárfelügyelői állás és a két vásárfelügyelő a rendőrségi fogalmazók létszámába volna beosztható. A vásárfelügyelők által szedett díjakból nézetünk szerint 4000 korona a város pénztárába folynék be.

Az adóügyosztályi főnöki állást szintén el lehetne törölni. Az ügyosztály élén ott van az adóügyi tanácsnok, vezesse ő az ügyosztályt és ellenőrizze az alá és mellé rendelt tisztviselőket. Hogy azonban ezt tehesse, hivatalos szobája legyen az adóügyosztály közvetlen közelében, azaz azzal egyenes összeköttetésben. Ily módon megtérülne a rendezés szerint 3800 kor. mint az adóügyosztály főnökének fizetése.

Abban az esetben, ha a közlevéltári hivatalhoz egy rendes őrök és egy ügyes, képzett napidijas őrök osztatnák be, meg lehetne szüntetni a közlevéltári segédi állást, mely javaslatunkban 2500 korona javadalmazással szerepel. Ilyen állás sincs sehol, mert vagy segédlevéltárnok, vagy allelevéltárnok van a főlevéltárnok mellett. A segéd- és allelevéltárnoktól diplomát kívánnak és természetes elő-

léptetésük van a levéltárnoki állásra. Mivel pedig a mostani levéltári segéd 1907 január 1-től muzeumórnek megy, az ő állása minden sérelem nélkül megszűnhet. Ily módon, ha helyette egy 1000 koronás napidíjas lesz alkalmazva, megtakarítható 1500 korona.

Eltörleendő a lovasrendőrfelügyelői állás, melyre mostani szervezetünk szerint nincs semmi szükség. Ezen megszüntetés 3000 korona megtakarításra vezet.

A kapitányságok szervezésével egy kapitányság megszüntethető; ily módon megtakarítható a rendezés szerint 4000 korona.

Ezekből levonandók:

díjnokokon megtakarítás	28,000 K
adóügyosztályi főnökön	3,800 „
levéltári segéden	1,500 „
lovasrendőrfelügyelőn	3,000 „
egy kapitányi álláson	4,000 „
Összesen:	40,300 K

Igy tehát a fizetésrendezésre szükséges lenne ... .. 57,066 K

Fedezni kell tehát ... .. 16,766 K

Megemlítjük itt, hogy az 1907. évi költségelőirányzati összegbe felvettük az egész évi drágasági pótlékot, mert, mint fentebb említettük, ezen összeg okvetlenül kiadásba tehető az esetben, ha a mostani javadalmazás megmaradna, mivel a 2400 korona fizetésen alul javadalmazottak okvetlenül kérni fogják a drágasági pótlék második félévi részletét.

Ezen összeg bizonyára nem oly nagy, melynek megszavazása nagy áldozatba kerülne.

Mivel pedig a folyton emelkedő drágaság következtében a tisztviselők nagyon is rá vannak utalva a fizetésrendezésre, ezen munkálat nem várhat 1908 végéig, hanem azon kell igyekeznünk, hogy a rendezés még ez évben megtörténjék. A szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság munkálatával elkészült, javaslatát kinyomatta és így nincs semmi akadálya annak, hogy az letárgyaltassék kapcsolatban a fizetésrendezéssel. Az erre vonatkozó pótköltségvetést Roncsik Lajos főszámvevő minden pillanatban beterjesztheti, úgy, hogy az a bizottságokon átmenve a decemberi közgyűlésen tárgyalható volna oly módon, hogy ezen fizetésrendezés 1907 január 1-én életbe lépne. Mert a betegnek nem évek múlva kell az orvosság, hanem azonnal. A tisztikar és a város szolgálatában álló személyzet, mint azt fentebb kimutattuk, nem kér mérhetlen áldozatot, pusztán annyit, hogy a megváltozott viszonyok közt tisztességesen, nagyobb gondok nélkül megélhessen. És ha a többi nagyobb városok, melyek 30—80% közköltővel küzdenek, jó szívvvel teljesítették a tisztviselők és alkalmazottak kérelmét, nem maradhat el Debrecen sem, mely elvégre is még mindig felette áll jövedelmi tekintetben a többi városoknak.

Miután ismerjük városunk törvényhatósági bizottsági közgyűlési tagjainak áldozatkészségét, meg vagyunk győződve, hogy kérésünk meghallgatásra talál.

Most pedig tételenként oldjuk meg az egyes állásokra vonatkozó fizetésemelési javaslatunkat.

A polgármester javadalmazását, törzsfizetés és lakáspénzben 3000 koronával javasoljuk emelni. A polgármester reprezentálja a várost és mint első tisztviselő, aki a munkában és kötelességteljesítésben is első, ilyen javadalmat nagyon is megérdemel. Szeged sz. kir. város polgármestere 14,000 korona fizetést huz és a kis Szatmárnémeti

70% pótdadó mellett 8000, Sopron 10,000 koronával fizeti polgármesterét, Győr sz. kir. város pedig 10,000 koronával

A főjegyző, árvaszéki elnök, főügyész és főkapitány fizetését szintén emelni javasoljuk, mivel más nagyobb városok is a jelzett fizetést adják ezen főtisztviselőiknek.

A tanácsnokok javadalmazása is szükséges részint állásuk és rangjukhoz képest, részint mivel a mostani lakáspénzük oly csekély, mint más nagyobb városokban az irodatiszteké.

Az alügyész fizetése is emelkedik, mivel kvalifikációja és elfoglaltsága ezt mintegy megkövetelik.

Az aljegyzők fizetése megfelel a vármegyei aljegyzők most kiegészített fizetésének.

Az árvaszéki ülnökök fizetésénél egyenként 1500 korona emelkedést látunk. Megokoljuk ezt az ülnökök nagy elfoglaltságával. Az ülnökök nálunk igen meg vannak terhelve, anyagilag is felelősek, méltó tehát, hogy munkájukat a lehetőségig jól fizessük. Emelkedést látunk az árvagyám javadalmazásánál, ez azonban szükséges, mert mostani fizetése nagyon csekély felelősségteljes állásához képest.

A pénztárosok fizetését is emelni javasoljuk, mert bizalmi és nagy lelki fegyelmzettséget kívánó hivatali viselnek.

A bűnügyi osztály főnökének és a kerületi kapitányoknak mostani javadalmazásuk az általuk végzett munkához képest kevés, méltányos tehát a néhány száz koronával való emelés.

A közlevéltáros fizetését 1896-ban nem emelték; jelenlegi fizetése nincs arányban az ezen álláshoz kötött minősítéshez. Az emelés körülbelül megfelel a vármegyei levéltárosok fizetésének.

A főszámvevő, valamint a számvevők, számtisztek, számvevőségi gyakornokok, házi- és adópénztári tisztek fizetését szintén emelni javasoljuk. Más nagyobb városokban a főszámvevő nagyobb fizetést huz, mint a tanácsnok.

A főmérnök fizetése csekély összeggel emelkedik, ellenben eddigi működési pótlékát törzsfizetéséhez óhajtjuk csatolni. Más nagyobb városokban is annyi a főmérnök fizetése, mint javaslatunkban. Arányos emelkedés mutatkozik a mérnököknél fokozatos előléptetéssel, valamint az építész és építőmesternél, az előbbinek működési pótlékába volna olvasztandó a törzs fizetésbe

A tiszti főorvos javadalmát, rangját és nagy kötelességeit tekintve 1000 koronával javasoljuk emelni, míg a kerületi orvosok fizetése 500 koronával javulna.

Az állatorvosok fizetését 400—400 koronával javasoljuk emelni.

A közigazgatási gyakornokok részben magasabb minőségükknél, részint munkájuk révén 600 korona fizetésemelést kapnának.

Az erdőmester törzsfizetését 4400 koronáról 5000 koronára javasoljuk.

A rendőrfogalmazók fokozatosan lépnének elő.

Az erdészek fizetése 200—200 koronával emelkednék.

Az ellenőrök 400—400 korona javítást kapnának.

Nagyobb emelkedést látunk a mérnöki létszámába tartozó mértékhitelítő főnök javadalmazásánál. Megokoljuk ezt azzal, hogy ezen hivatal vezetője magasabb minősítéssel bír és fizetése sohasem emelkedett ez ideig.

A nyilvántartók javadalmára 400—400 korona jutna.

Az adóügyosztály főnökeinek fizetése 800 koronával emelkednék.

A közigazgatási kiadó 600, a közigazgatási iktató 1000 korona fizetés javítást kapna. Mindketten nagy munkát égeznek és különösen az iktató lekötött állást tölt be és szakadatlanul el van halmozva olyan munkával, melyet egy maga végez.

A városgazda javadalmánál 1700 korona emelkedést állítottunk be. Megokoljuk ezt azzal, hogy mostani fizetése valóban csekélység ahhoz a felelősségteljes munkakörhöz, melyet betölt. Címében is történhetné változás, amennyiben sokkal helyesebb volna, ha gazdasági felügyelői címmel ruháznánk fel.

A közlevéltári segéd, mivel nagyobb minősítéssel bír, méltán megérdemel törzsfizetésben és lakáspénzben 800 korona javítást.

Mérsékeltlen emeltük, tekintettel a drágasági viszonyokra, az irodatisztek, vásárfelügyelők, leltárbiztosok, mező-, rendőr-, szállás- és polgári-biztosok javadalmát, valamint az irnokokét is, ugyiszintén az utmesterek, kórházi biztosok és faraktáros fizetését

7931 koronával javasoljuk rendezni a napidijas irnokok fizetését, amennyiben pedig létszámukat csökkentené a város, a meglevők szolgálati idejükhöz mért lennének díjazandók.

Kisebb összegekkel javasoljuk emelni a gyarló fizetésben részesülő végrehajtókat és becsüsoket és általában mindazon alkalmazottakat, akik a város szolgálatában állanak. A pénzügyi viszonyok ugyan nem engedik, hogy nagyobb emelkedésben részesítsük őket, de az arányt minden állásnál igyekeztünk megtartani.

Külön akarunk szólni néhány szót a rendőr- és hajdulegénységről. Rendőreink nehéz szolgálatukhoz képest gyarlón vannak fizetve. Éjjel-nappal szolgálatban állanak, hőségben, fagyasztó hidegben örködnék a személy- és vagyonbiztonság fölött becsületesen. Eddigi fizetésük lakbérrel együtt fejenként 680 korona, tehát egy napra két koronájuk sincs. Javasoljuk, hogy fizetésük, lakpénzzel együtt emeltessék fel 800 koronára. Megérdemlenek annyit bizonyára és az e címen beálló emelkedés 100 rendőrnél 12,000 koronát tesz ki. Mérsékelt fizetésemelésben részesülnének a mező-, lovas- és kézbesítő rendőrök is, mivel ezeknek legnagyobb része lovat tartozik tartani és a takarmány ára szintén emelkedik. A városi hajduk eddig lakáspénzzel együtt 560 koronát kaptak, javaslunk nekik fejenként 700 koronát, mint olyanoknak, akik szolgálatuknál fogva egész nap le vannak kelve.

Készakarva szólnak utoljára a tanítók, óvónok és menedékházvezetőkéről. A pénzügyi viszonyok gátolnak bennünket abban, hogy embernevelő munkájukat dusabban javadalmazzuk. Ezen címen 1546 koronát hozunk javas-

latba, de jól fog esni lelkünknek, ha a bizottságok és közgyűlés bölcsesége még jobban javít helyzetükön.

Mint az előadottakból és a cikkelyünk bevezető részében közölt táblázatból látható, igyekeztünk oda irányult, hogy a város összes tisztviselői, kezelő- és segéd személyzete, valamint valamennyi alkalmazottja részesüljön a fizetésrendezés és emelés jótéteményében. Jeleztük már az elmúlt alkalommal, hogy hiányai, fogyatkozásai vannak ennek a javaslatnak, ezen hibák azonban még megjavíthatók. Lapunk legutóbbi számában közölt táblázat több hibát tartalmaz, ezeket most kijavítottuk, valamint figyelembe vettük az azóta hozzánk érkezett és általunk most már felhasznált megjegyzéseket is. Munkánk befejeztével úgy érezzük, hogy egyetlen tisztársunkkal szemben sem voltunk igazságtalanok és a helyes középutat megközelítettük.

De nem jól mondtuk fentebb, mert munkánkat még nem fejeztük be. Javaslatunk támogatására meg kell nyernünk a lelkeket. Meg kell győzni bizottsági tagtársainkat arról, hogy a fizetésrendezésre szükség van, mert a megélhetési viszonyok naponként való súlyosodása, a tisztikarnak állásához mért megélhetése, hivatalának tekintélye, de a város méltósága is megkívánják, mintegy sürgetik a tisztviselők és alkalmazottak mostani helyzetének javítását.

Nem alázkodó lélekkel, hanem nyílt, egyenes férfias cselekvéssel kell ügyünket előmozdítani. Erősödjenek bennünk a kartársi szeretet és az egyetértő akarat ellenállhatatlan erejével küzdjük ki boldogulásunkat. Akik becsülik a munkát, a képzettséget, a modern haladást, azok a mi részünkön lesznek és nem térnek napirendre kérésünk elől.

Befejezhetnénk ezekkel javaslatunk megokolását, de felelni tartozunk azoknak, akik meginterpelláltak bennünket a tekintetben, hogy miért nem vettük mintául fizetésrendezési javaslatunk elkészítésénél a vármegyei tisztviselők stb. ellátására vonatkozó törvényt és rendeleteket. Nem vehettük, mert ez esetben a rendezés folytán oly különbözet merült volna fel, mely óriási mértékben terhelte volna meg a házipénztárt. Megnyugtató végett kijelentjük, hogy megcsináltunk egy ilyen javaslatot is korpótlékokkal, ez azonban oly végösszeget adott ki, mely nem található volna fedezetet, csak egy magas százaléku újabb pótladoban, míg a mi javaslatunk a drágasági pótlékot és a megszűnő állásokból eredő megtakarítást leszámítva összesen csak 16,766 korona hiányt tüntet fel.

Ennél kevesebb összeggel egy nagy város nagyszámú tisztviselőit, segéd- és kezelő személyzetét, rendőr- és hajdulegénységét, valamint összes alkalmazottait jobb helyzetbe hozni nem lehet...

Fizetésrendezési javaslat.

Fizető osztály	A tisztviselő stb.			J e g y z e t	
	á l l á s a	fizetése összesen			
		Jelenleg	Rendezve		Különbözet
k o r o n á k b a n					
I	Polgármester	9000	12,000	3000	az eddigi 1000 kor. pótlék beszámítva a törzsfizetésbe
II	Főjegyző	5200	7400	2200	
II	Árvaszéki elnök	4600	7200	2600	
III	5 tanácsnok	23,000	30,000	7000	az eddigi 1000 kor. pótlék beszámítva a törzsfizetésbe
II	Főügyész	5600	7200	1600	
IV	Alügyész	2400	3800	1400	
IV	I. aljegyző	3000	4200	1200	
V	II. aljegyző	2800	3600	800	

A t i s z t v i s e l ő s t b.		fizetése összesen			J e g y z e t
		Jelenleg	Rendezve	Különbözet	
Fizető osztály	á l l á s a	k o r o n á k b a n			
V	III-IV. aljegyző	5200	6800	1600	
IV	2 árvaszéki ülnök	6600	6000	3000	esetleg egy III-ik ülnöki állás évi 3600 kor.
V	Árvagyám	2600	3300	700	törzs- és 800 kor. lakáspénzzel fok.
—	Mátai biztos	1600	2000	400	lakás természetben
IV	Házipénztáros	3300	4200	900	
V	Gyámpénztáros	2700	3400	700	
V	Adópénztáros	2900	3600	770	
II	Főkapitány	5200	7200	2000	
IV	Főkapitány-helyettes	3200	4900	1700	bűnügyi osztály főnöke
IV	Kapitány	3200	4400	1200	
—	Kapitány	3200	4400	1200	fokozatos előlépés
IV	Kapitány	2800	4000	1200	
IV	Kapitány	2800	4000	1200	
IV	Közlevéltáros	3500	4200	700	az eddigi 800 kor működési pótlék beszámítva a törzsfizetésbe
III	Főszámvevő	4600	6000	1400	
IV	Főszámvevő-helyettes	2600	3800	1200	
V	II. számvevő	2400	3400	1000	fokozatos előlépés
V	III. számvevő	2400	3400	1000	
II	Főmérnök	6600	8000	1400	az eddigi 2000 kor. működési pótlék beszámítva a törzsfizetésbe
IV	2 mérnök	8200	9600	1400	fokozatos előlépés
IV	1 mérnök	3700	4400	700	
III	Építész	5200	6000	800	az eddigi működési pótlék 100 kor. beszámítva a törzsfizetésbe
V	Építőmester	2400	3000	600	
III	Főorvos	3800	4800	1000	
—	4 kerületi orvos	8400	10,400	2000	
—	2 állatorvos	3200	4000	800	lakás természetben
VI	1 közigazgatási gyakornok	1200	2200	1000	szegényügyek előadója
VI	4 közigazgatási gyakornok	4800	7200	2400	
III	Erdőmester	4400	5000	600	
VI	4 rendőrfogalmazó	9600	11,200	1600	
VI	1 rendőrfogalmazó	2400	2800	400	fokozatos előlépés
VI	2 rendőrfogalmazó	4400	5500	1200	
—	Magánlevéltáros	2000	2000	—	nem számít nyugdíjba
VI	3 erdész	7200	9000	1800	lakás természetben
VI	Házipénztári ellenőr	2400	2800	400	
VI	Gyámpénztári ellenőr	2200	2600	400	
VI	Adópénztári ellenőr	2200	2600	400	
IV	Mértékhitelítő főnök	2400	4000	1600	
VII	Mértékhitelítő segéd	1700	2000	300	
IV	Adóügyi főnök	3000	3800	800	
VI	Illetéknnyilvántartó	2400	2800	400	
VI	Birtoknyilvántartó	2400	2800	400	
VII	Népfelkelési nyilvántartó	1700	2000	300	
VI	Közigazgatási kiadó	2400	3000	600	
VI	Közigazgatási iktató	2200	3200	1000	
VII	Rendőri iktató	1800	2100	300	
VII	Rendőri kiadó	1800	3100	300	
IV	Városgazda	2100	3800	1700	
VII	3 házipénztári tiszt	5400	6300	900	
VI	3 számvevői számtiszt	6300	7500	1200	
VII	3 adópénztári tiszt	5100	6000	900	
VI	Közlevéltári segéd	1700	2500	800	
VII	3 irodatiszt	5100	6000	900	
VII	1 adókievítő	1700	2600	900	
VII	5 adókievítő	8500	11,000	2500	városházi felügyelő
VII	2 vásárfelügyelő	2600	4000	1400	
VII	Leltárbiztos	1700	2200	500	
—	Leltárbiztos-helyettes	1600	2000	400	
—	Lovasrendőr felügyelő	3000	3000	—	ruhára 200 kor.
VIII	4 mező-rendőrbiztos	8400	10,000	1600	lovat tartoznak tartani
VIII	6 rendőrbiztos	9600	11,100	1500	
VIII	2 szállásbiztos	3000	3800	800	
VIII	6 polgári biztos	9600	11,400	1800	
VIII	18 őrnök	27,000	32,400	5400	1 őrnöki állás üres
—	Muzeumőr	2500	3000	500	
VIII	2 irodatiszt	3000	3600	600	
VIII	3 utmester	5000	5400	400	
V	Vágóhídi igazgató	2200	3000	800	lakás természetben
VII	Vágóhídi ellenőr	1600	1800	200	" "
VI	Erdőgyakornok	1200	1300	100	" "
VI	2 számvevői gyakornok	2400	3400	1000	
VII	Városgazda gyakornok	1200	1700	200	
—	2 kórházi biztos	3000	3600	600	
—	Vágóhídi gépész	2400	2800	200	lakás természetben
—	2 trachoma orvos	2000	2800	800	
—	Csegei orvos	600	800	200	
—	Faraktáros	1200	1600	400	
—	85 napidíjas őrnök	71,169	79,100	7931	különböző napidíjakkal
VIII	1 végrehajtó	2600	2700	100	

Fizető osztály	A t i s z t v i s e l ő s t b.			J e g y z e t	
	á l l á s a	fizetése összesen			
		Jelenleg	Rendezve		Különbözet
		k o r o n á k b a n			
IX	1	1096	1200	104	
IX	5	5000	6000	1000	
IX	1	730	1000	270	
IX	1	800	1000	200	
IX	1 becsüs	950	1000	50	
IX	2	1752	2000	248	
IX	1	730	900	170	
IX	1	803	900	97	
IX	1	700	900	200	
IX	1	730	900	170	
IX	1	730	900	170	
IX	Hajdu őrmester	720	900	180	ruha és lakás természetben
IX	" tizedes	640	800	160	" " " "
IX	" őrsvezető	600	750	150	" " " "
IX	" dobos	560	700	140	" " " "
IX	Vágóhídi kapus	600	650	50	" " " "
IX	Mértékhitelítő szolga	600	650	50	lakás természetben
IX	Hatósági fertőtlenítő	600	650	50	" "
IX	38 erdővédő	600	650	50	" "
VII	Vámfelügyelő	19,500	21,450	1950	eddiggi fizetés fejenként 550 kor. és lakás; rendezve 550 kor.
VIII	Ménesmester	2200	2300	100	
	Kutmester	1500	1800	300	lakás természetben és az eladott lovakból %
	Erdei vasuti gépész	1600	1600	—	
	Erdei vasuti pályafelügyelő	2160	2260	100	
	Erdei vasuti pályáőr	1680	1800	120	
	Téglagyári munkavezető	1080	1200	120	
	" felügyelő	1200	1300	100	
	Fogyasztási kezelő	960	1000	40	
	" ellenőr	1920	2000	80	
	" 3 szemlési	1200	1300	100	
	" 2 dijszedő	2400	2550	150	
	" 2 dijszedő	2000	2120	120	
	1 vámmellenőr	1680	1800	120	
	1 " "	840	900	60	
	1 " "	560	600	40	
	3 mázsamester	1440	1620	180	
	12 sorompós	7200	7800	600	lakás természetben
	1 szolga	480	540	60	
	1 állatmázsamester	300	350	50	
	1 helypénzszedő	600	650	50	
	1 burkolat felügyelő	584	650	66	
	33 burkolat seprő	19,338	20,460	1122	
	11 utkaparó	5280	5720	440	
	3 számadó	3060	3060	—	
	Különböző alkalmazottak	11,620	14,100	2480	
	8 lovasrendőr	7840	8400	560	lovak tartoznak tartani; ruhával
	100 gyalogrendőr	68,000	80,000	12,000	ruhával
	4 lovasrendőr kézbesítő	3520	3800	280	lovak tartoznak tartani; ruhával
	14 mezőrendőr	9520	10,500	980	ruhával
	43 gyaloghajdu	24,080	30,100	6020	"
	20 gyalogkézbesítő	11,680	12,000	320	"
	12 tisztilegény	5760	6480	720	ruhával
	Nagyerdei kertész	1000	1000	—	a tiszta jövedelem %
	Színházi alkalmazottak	5440	6100	660	
	Tanítók és tanítónők	13,794	15,340	1546	
	Városi lovászok	6680	6680	—	
	2 bába à 100	200	200	—	
	3 kutmester	580	480	—	lakás természetben
	1 gépkezelő	120	120	—	
	4 bába à 200	800	800	—	
	1 eljáró	584	600	16	
	1 külsőségi hajdu	720	800	80	ruhával
	2 hatósági állatorvos	2600	3000	400	
	3 rajzoló	5477	6000	523	
	Szegényházi gondnok	1200	1600	400	
	Egy évi drágasági pótlék	69,934	—	—	
	Összesen	789,464	846,530	57,066	

Ezen 57,066 koronából leítve a megszűnő állásokból való megtakarítást . . . . . 40,300 koronát

Marad fedezendőre . . . . . 16,766 korona.

Fizetősztályba sorolás.

- I. osztály Polgármester
- II. „ Főjegyző, árvaszéki elnök, főügyész, főmérnök.
- III. „ Tanácsnokok, főszámvevő, építész, erdőmester.
- IV. „ Alügyész, I, II. aljegyző, árvaszéki ülnökök, házipénztáros, bünyügyi osztály főnök, rendőrkapitány (2), közlevéltáros, számvevő (1), mérnökök, adóügyosztály főnök, városgazda.
- V. osztály Aljegyző (2), közgyám, gyám- és adópénztáros, 2 kapitány, 2 számvevő, építőmester, erdészek, házipénztári ellenőr, vágóhídi igazgató.
- VI. „ Közigazgatási gyakornokok, rendőrfogalmazók, gyám- és adópénztári ellenőr, illetékes birtoknyilvántartó, közigazgatási kiadó és iktató, számvevőségi számtiszt, levéltári segéd-, erdő- és számvevőségi gyakornokok.
- VII. „ Mértékhitelítő segéd, népfelkelési nyilvántartó, rendőrfőkapitányi iktató és kiadó, házipénztári tiszt, adópénztári tiszt, árvaszéki és közigazgatási irodatiszt, adókiadó, vásárfelügyelők, leltár-biztosok, bejelentési irodatisztok, vágóhídi ellenőr, kórházi biztos, vágóhídi gépész.
- VIII. osztály Mezőrendőrbiztos, rendőrbiztos, szállásbiztos, polgári biztos, irnokok, utmesterek. I. végrehajtó.
- IX. „ városi becsüsök.

A díjnokok I – III. fizetési fokba vannak beosztva.

A hajdu és rendőr legénység, valamint a város egyéb alkalmazottai nincsenek fizetősztályba sorolva.

A vidéki rendőrség államosítása.

Irta: Hegedüs Sándor, marosvásárhelyi főkapitány.

Hosszu évek óta a fumei cápaként kísért az újságok hasábjain a vidéki rendőrség államosításának kérdése.

Sokszor urát se tudják adni, honnan, kitől ered utnak ez a hír; de azért, mint pozitívumot emlegetik, hogy a kormány célba vette a vidéki rendőrség államosítását.

Igy csak legközelebb is csaknem az összes fővárosi és vidéki újságokat bejárta a hír, hogy jelenlegi kormányunk is fölvette programjába a vidéki rendőrség államosításának eszméjét.

Senki sem ütközött meg ezen; mert e régi vajdó kérdés megoldásában senki sem láthat mást, mint egy régi adósságnak beváltását, melyet egyik kormány a másik után hagyott hátra utódjának terhes örökségül s amely függő kérdésnek közmegelegedésre való megoldása igazán becsületére válnék hazafias kormányunknak.

Mert bizvást állithatjuk, hogy a vidéki rendőrség mai állapota tarthatatlan; s annak a rendezése oly égető szükség, amely már évek hosszu sora óta ott él a nemzeti közérzésben és köztudatban s innen ered az, hogy évről-évre meg-megjelenik, kísért, anélkül, hogy a közelmúltban oly gyakran változott kormányoknak ideje és alkalmuk is lett volna e kérdéssel bátran szembenézni.

Most ujabban az tette aktuálissá e kérdést, hogy gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszter az összes törvényhatóságtól bekívánta a vidéki és városi rendőrségének a tör-

vényhatóságokkal, illetőleg városaikkal szemben való jogviszonyát tárgyazó szabályrendeleteket és a rendőrség tisztviselőinek, legénységének létszámát és az azokra fordított kiadásoknak statisztikai adatait.

Ismerjük a belügyminiszternek képviselőházi beszédéből a közigazgatás reformjával, vagyis az államosítás kérdésével szemben elfoglalt álláspontját. Tudjuk, hogy célja nem lehet más, mint a nemzeti ellenállás védbástyáinak megerősítése, a vármegyei önkormányzatnak igazi nemzeti erővel való megtelítése; de éppen a multakból, a közelebb lefolyt nemzeti ellenállásból leszűrt tanulságok és tapasztalatok alapján látjuk mi szükségét a vidéki rendőrség újjászervezésének, esetleg államosításának oly alapon, hogy azt többé eredeti rendeltetésétől: a közbiztonság, a közbátorság és rend fentartásától elvonni és tisztán politikai természetű szolgálatra eszközül felhasználni ne lehessen.

Mert eddig majdnem minden kormány a központi, a miniszteri hatalomnak a nemzeti erővel szemben való megerősítését látta kicsucsosodni e kérdésben és fázott attól a gondolattól, hogy a vidéki rendőrség államosításának szükségességét fölvesse, félvén önmagát a meggyanúsításoknak kitenni.

És mit láttunk a szemünk előtt lefolyt nemzeti küzdelemben mást, mint azt, hogy ahol a városi autonómia őrei beadták a derekukat a hazafiatlan kormányoknak, ott hiányos és rabszolgatartó-rendszert meghonosító fegyelmi törvényeinek kényszerítették a rendőrhatalóságokat is arra, hogy a rendfentartás, életbiztonság megóvásai címén kész eszközei legyenek a törvénytelen kormány által reájuk erőszakolt kormány- és királybiztosoknak, fedezve azoknak minden tettét, oltalmukra állva ott is, ahol bizony nem kellett volna.

Ott pedig, ahol a városi magisztrátus, meg a polgármester s így a rendőrség sem állott eszköznek a nemzeti ellenállás letörésére, egyszerűen kivezényelték a székesfőváros államrendőrség tisztviselőit s melléje rendelték a fegyveres hatalomból annyit, amennyi éppen szükségesnek látszott és ezek a helyi rendőrség helyett megvédelmezték a hazafiatlan kormány embereit; támogatást nyújtottak annak minden irányu tevékenységében; kezdve a tisztviselők kidobálásán és folytatva a helyi rendészeti teendők elvégzésén.

Ebből eléggé látható, hogy a rendőrség mai szervezetében sokkal inkább ki van szolgáltatva mindennemű politikai befolyásnak, sokkal inkább elvonhat tulajdonképpen rendeltetésétől, a közbiztonsági szolgálattól és az ezzel összefüggő bünyügyi és kibágási ügyeknek elvégzésétől, semmint ha egységes, országos szervezetben olyan törvények alapján teljesítene szolgálatot, amely a rendőrség tisztviselői karát és legénységét expressis verbis kizárna minnemű politikai szolgálatból.

A vidéki rendőrség államosításának már egész irodalma támadt; maguk a közvetlenül érdekelt rendőrkapitányok többször országos kongresszust tartottak e tárgyban. Ezek között legnépesebb volt az 1893. év március havában Budapesten tartott országos kongresszus, amelyen az ország összes törvényhatósági joggal felruházott, szab. királyi és rendezett tanácsu városainak rendőrkapitányai és tisztviselői képviselve voltak.

Érdekes, hogy az ezen országos kongresszus által elfogadott és e sorok írója által szerkesztett memorandumot a rendőrkapitányok küldöttsége a mostani kormány két kiváló tagjának, *Wekerle Sándor* akkori miniszterelnöknek és gróf *Andrássy Gyula* mostani belügyminiszter-

nek, akkor belügyi államtitkárnak, is átnyújtotta és biztató ígéretekkel bocsátották el őket.

Azóta a kormányok jöttek-mentek s a vidéki rendőrség alárvelt ügyével vajmi keveset törődtek. Pedig ennek a kérdésnek a megoldása közelebb visz egy lépéssel bennünket a civilizált államokhoz.

A közrend, személybátorság, közbiztonság féltett kincse minden civilizált államnak. És nálunk e tekintetben a vidéken oly szomorú tünetek észlelhetők, hogy — bizvást elmondhatjuk — szégyenére válik művelt korunknak.

Vidéken ma is oligarchák uralkodnak. A villamos ivóvíz lámpák éjszakákon duhaj, mulatozó urak pisztolygolyójának céltáblái. A hazárd kártyásoknak, a női becsület hiénáinak dusan hajtó melegágyai, eldorádói a vidéki nagyobb városok.

És ezzel szemben mai szervezetében tehetetlenül áll a vidéki rendőrség, amely tisztviselőivel, legényeivel együtt ki van szolgáltatva a kegyeknek, befolyásoknak, intrikáknak.

Szomorú dolog, hogy ezt mindenki nagyon jól tudja; de senki nem akar, vagy nem mer változtatni ez állapotokon.

A bűnügyi nyomozások az 1896. évi XXXIII. t.-cikk s az ennek alapján kiadott Utasítás szerint a rendőrkapitányságokra bizattak; a törvények és szabályrendeletek egész tömkelege keletkezett évek hosszú során, amelyek a kihágások ma már csaknem megszámlálhatatlan nemét utalják a rendőrség kompetenciájába. Ezek maguk annyira igénybeveszik a rendőrség tevékenységét, hogy lelkiismeretes ellátásukra alig elég a vidéken itt-ott rendőrség címe alatt működő testület.

És mit látunk? Ahelyett, hogy eme civilizált államban annyira fontos teendőket végeznek rendőreink, melyeknek sikeres megoldásától függ a polgárság nyugalma, jóléte, iparunk, kereskedelmünk fejlődése, a földmivelés és munkásosztály gyarapodása: hát ez csak olyan mellékes dolog — ott a vidéken? E helyett a rendőrség az óvó-, tanköteles, himlőoltásra köteles gyermekeknek, közmunka kötelezetteknek, különböző adóknak, ebeknek, személyszállító és terhet szállító szekereknek, apaállatoknak, iparos-, kereskedőtanoncoknak stb. stb. összeírását végzi, mindent csinál s ha kell parádéz is, csak éppen rendőri teendőket nem végez. Erre ugyanis nincs ideje. Hetvenöt százaléka a hatáskörükbe utalt dolgoknak olyan, ami minden egyéb lehet, csak nem rendészeti szolgálat.

S bátran elmondhatjuk, hogyha nem volna állami csendőrségünk a gonosztevők, a gazemberek üldözésére, a nyomozásokra, akkor Magyarországon nyílt országuton fényes nappal ölnének, rabolnának.

Igy csak a vásári tolvajlások, zsebmetszések, csalások, hamis kártyások, besurranó tolvajlások stb. stb. nemi virágzanak a bűntényeknek, amelyben, a lapok szerint, a rendőrség „erélyesen” nyomoz. Mi hozzátesszük, ha ráér...

(Folyt. köv.)

A jog- és pénzügyi bizottságból.

Örömmel jegyezzük fel, hogy a jog- és pénzügyi bizottság e héten tartott ülésében a bizottság tagjai szép számban jelentek meg. A keddi és szerdai üléseken Vecsey Imre főjegyző elnökölt.

A szervezeti szabályzatot tárgyalta volna első sorban is a bizottság, de mivel a bizottság tagjai későn kapták meg a javaslatot, ennek tárgyalását november 10-ére halasztották.

Stegmüller Árpád és társai panaszos irást küldtek a belügyminiszterhez, amelyben elmondják, hogy a városi mérnöki hivatal tisztviselői az ő károsodásukkal magán munkákat vállalnak. A belügyminiszter idevonatkozó leiratának ismertetése után a bizottság abban állapodott meg, hogy ezen kérdés felett akkor fog határozni, ha a szervezeti szabályzatot tárgyalja.

A szociálisták egy népgyűlésük erős hangú határozatát megküldték a tanácsnak. A vastag hangú határozatot a bizottság elítéli és kimondja, hogy a város ezentul is megtesz mindent arra nézve, hogy a szegény nép boldoguljon.

A Simonffy-utcai bérházak jövedelmét a jog- és pénzügyi bizottság az építés költségeire felvett alapok törlesztésére kívánja fordítani.

A gázgyári tisztviselők arra kérik a várost, hogy nyugdíjigényük szolgálati idejük megkezdésétől számítassék. A bizottság a kérelmet teljesíteni javasolja.

Nyitra vármegye feliratot intézett a sajtótörvény módosítása tárgyában a képviselőházhoz oly irányban, hogy az ügyész gyakoroljon előzetes cenzurát a nemzetiségi sajtóval szemben, továbbá azt ajánlja, hogy az ilyen nemzetiségi izgatás büntettség közönséges fogházzal. Kassa megyének tartja az előzetes cenzurát, de a fogházbüntetést pártolja. A bizottság Nyitra vármegye feliratának csak azt a részét pártolja, mely a nemzetiségi izgatásokat közönséges fogház büntetéssel kívánja sújtani.

A bizottság a siketnéma intézetnek az Ispotálylapon 700 □ öl területet enged át, de egyéb segélyben az intézetet nem részesíti.

Hirek.

— **A Hortobágy hasznosítása.** A Hortobágy hasznosítása ügyében összehívott tanácsülés, melyen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt, elfogadta a Király Gyula tanácsnok hasznosítási javaslatát és ezen javaslatot pártolólag terjeszti a közgyűlés elé.

— **Beiktatás.** Gróh Ferenc kisprépost, kanonokot f. hó 11-én iktatták be nagy ünnepek között plébánosi hivatalába. Az új pap az első pillanatban megnyerte a híveket, jószágos lelkének nyilatkozataiból megtudtuk, hogy mint a béke és szeretet embere jött városunkba munkálni a hitélet kertjét. Örömmel, tisztelettel üdvözljük az új prépost-kanonok plébános urat, kívánva, hogy lelkipásztor munkássága legyen áldásos.

— **A tiszántuli ev. ref. egyházkerület** a héten tartotta évi közgyűlését nagy érdeklődés mellett. A közgyűlés számos üdvös határozatot hozott és a jelen voltak a legnagyobb buzgalommal intézték az egyház és iskolák ügyeit.

— **Felhívás építkezőkhez és szállótelepítőkhöz.** A városi muzeum érdekében. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy árkok és fundamentum helyek ásatása, különösen pedig szállótelepek forgatása alkalmával temérdek régiség kallódik el és semmisül meg. Sokszor ezeknek anyagi értékük csekély ugyan, de tudományos s muzeumi becsek annál nagyobb. Az elkallódást részint az okozza, hogy a munkásoknak nincs semmi érzékük e régi tárgyak iránt; részint pedig, hogy felügyelet, vagy megfelelő utasítás és tanács nélkül végezik a föld forgatását. Azzal a kéréssel fordulunk tehát a debreczeni és Debreczen vidéki építkezőkhez, építő-vállalkozókhoz, mindenkifelett pedig a szállótelepítőkhöz, hogy sziveskedjenek munkásaikat az esetleg találandó régiségek megóvására, azoknak a földtulajdonoshoz való becsületesebb beszolgáltatására buzdítani. Általában sziveskedjenek figyelemmel kíséreni azok munkáját ebben a tekintetben is. Sőt kérjük azt is, hogyha őskori lakóhely emlékei (tűzpadok, edények, vas- vagy bronzeszközök) és mellékletes sírok kerülnek elő, azokról muzeumunkat értesíteni ne

terheltsenek. A városi muzeum, amennyiben az őskori telepek, temetők szakszerű feltárása némileg késleltetné a rigolozást, annak költségeit természetesen viselni fogja. Sőt értékesebb talált régiségeket, ha azokat nem volna hajlandó a találó ajándékolni átengedni, illő áron meg is vásároljuk. — A városi muzeum igazgatósága.

— **Csokonai-kör estéje.** A Csokonai-kör f. ho 17-én, Csokonai Vitéz Mihály születése napján d. u. 5 órakor az „Arany-Bika” dísztermében ünnepi felolvasó ülést tart. Belépti-díj személyenként 1 korona, diák-jegy 20 fillér. Belépti-jegy váltható, vagy tagul jelentkezhetni: Tóth Béla köri pénztáros gyógyszerárában, vagy ülés előtt a pénztárnál. Műsor: Nyitány. Csokonai dallamokból összeállította Rácz Károly; előadja: a Rácz Károly zenekara. 2. Megnyitó beszéd. Mondja: Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke. 3. A tihanyi ekhóhoz. Férfikarra átírta Mácsai Sándor; előadja a városi dalegylet. 4. Magánossághoz. Irta Csokonai; szavalja: Lukács Juliska urnó, a városi színház művésznője. 5. A debreczeni lunátikus. Irta és felolvassa: dr. Csűrös Ferencz, a Csokonai-kör választmányi tagja. 6. Csokonai szől. Költemény. irta és felolvassa: Oláh Gábor, a Csokonai-kör tagja. 7. A csikóbőrös kulacshoz. Férfikarra átírta Mácsai Sándor; előadja a városi dalegylet.

— **A kereseti adó.** Az 1905-ik évi III. osztályu kereseti adó kivétési lajstromok elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t. c. 16. §-a értelmében folyó évi november hű 15. napjától november hó 23-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólásaikat a városi adóügyosztálynál 15 nap alatt annyival is inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vétetni nem fognak. Debrecen, 1906 évi november hó 14-én. A városi adóügyosztály.

— **A Bocskay szobor bizottság** kedden délelőtt Weszprémy Zoltán főispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen most már véglegesen elhatározták, hogy e hó 25-én délelőtt 10 órakor a Csokonai-kör felolvasó ülést tart, 12 órakor pedig a szobrot leleplezik. Ez ünnepségekre az egyházkerületeket, Hajdu megyét, a hajdu városokat, a megyei község iskoláit, végül a hivatalokat és testületeket hívták meg. Az emlék-kertbe csak belépő jeggyel lehet bemenni. Délután 1 órakor az „Angol Királynő” dísztermében tankett lesz.

— **Elvi jelentőségű határozatok iparügyekben.** Kerekgyártó iparosok kutkerekék és kutkoszoruk előállításával is foglalkozhatnak a keresk. miniszter döntése szerint. Ugyancsak a kereskedelmi miniszter mondotta ki, hogy megrendelések átvétele végett nyitott fiók-üzletve iparigazolvány adható, azonban a nem helyben lakó iparos, vagy megbízottja a fogyasztók felkeresésével megrendeléseket nem gyűjthet. Az ipartestületi közgyűlés határozatai nem oly iparhatósági határozatok, amelyekre a törvényben megállapított 15 napi föllebbezési határidő vonatkozik. — Iparhatósági telepengedelemezhez kötött ipartelepek engedélyezésénél annak a kérdésnek elbirálása, vajjon a kérdéses ipartelep létesítése esetén a teleptulajdonos kötelezendő-e a megfelelő szabványnyilatkozat kiállítására, vagy sem, nem a közigazgatási bizottság, hanem az illetékes iparhatóság hatáskörébe tartozik.

— **Növénymagvak élettartama.** Egy német szaklap érdekes adatokat közöl a növénymagvak élettartamáról. Alphonse de Candolle, a híres francia tudós 1846 ban 368 fajta növénymagvat vizsgált meg, miután azokat 14 esztendőn keresztül víz- és fénymentes helyen elzárva tartotta. Vizsgálatai szerint kitűnt, hogy a 368 fajtaból csak 17 tartotta meg csiraképességét. Egy másik francia botanikus, Becquerel Pál, 550 féle fajtát vizsgált meg. A sok évvel azelőtt elraktározott növénymagvakat először sterilizált vízben jól megmosta, azután pedig nedves gyapotba takarva, üvegburokba zárta és 28 fok melegség mellett csiráztatta. Ily módon megállapította, hogy 90 hüvelyes

veteményből 18 fajta, amelyek közül kettő már 80 esztendő volt, csirát hajtott. Becquerel ezt a jelenséget azzal magyarázza, hogy a hüvelyes vetemények egyrészt kemény burokba vannak takarva, másrészt pedig nagyon kevés bennük az oxidációra alkalmas tartalékanyag.

Szerkesztői üzenetek.

Tisztviselő. Hozzánk intézett soraidra mai vezető cikkelyünkben válaszolunk: Kétségeidet az abban foglaltak el fogják oszlatni. Megjegyezzük még külön is, hogy a mi törekvésünk oda irányul, hogy a fizetésrendezés még 1907 január 1-től kezdődő hatálylyal szavazzassék meg.

Sz. K. Anyaghalmaz miatt nem közöltem le az érdekes cikkelyt. Legközelebb nyomdába kerül. Üdvözet és köszönet.

Érdeklődő. A szervezeti szabályzatot, — mint a helyi lapokban is olvasható — november 19-én tárgyalja a jog- és pénzügyi bizottság. A javaslatból egy példányt szívesen adunk, ha szerkesztőségünkbe be méltóztatik faradni.

K. S. Felelős szerkesztőnk a hivatalos órák alatt szívesen látja. Másik kérdésére ez alkalommal csak annyit ízenünk, hogy az eszme nagyon szép, de nem időszerű.

Dr. Karsai Sándor. Budapest. A lapot megkaptuk, cserepéldányt indítottunk.

244. sz. Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja.
vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál egy házi pénztári tisztii és egy polgári biztosi állás fog az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás útján betölteteni.

A házi pénztári tisztii állás 1500 na korofizetésből és 300 korona lakáspénzből, a polgári biztosi állás évi 1400 K fizetésből és 200 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve

Felhívom mindazokat, kik ez állásokra pályázni kívánnak, hogy a minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám, mint a kijelölő választmány elnökéhez folyó évi november hó 25. napjának délelőtt 12 órájáig annyival is inkább benyujtsák, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra pályázat nyitattik.

Debrecen, 1906 november 6.

Weszprémy Zoltán,
főispán.

255. sz. Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja.
vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen egy számvvevősségi számtisztii állás fog választás útján betölteteni.

Ezen állás évi 1800 korona fizetésből és évi 300 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Felhívom mindazokat, kik erre az állásra pályázni kívánnak, hogy az 1883. évi I. t.-cikk 17. §-ában körülirt minősítést igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám, mint a kijelölő választmány elnökéhez folyó évi november hó 25. napjának délelőtt 12 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázat hirdettetik.

Debrecen, 1906 nov. 10.

Weszprémy Zoltán,
főispán